

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ สรุปได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ
2. เพื่อสร้างแนวทางการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ออกแบบสอบถาม ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและนำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาค่า ความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ ในด้าน การเตรียมการจัดอบรม ด้านการจัดกิจกรรมประกอบการอบรม ระยะเวลาในการจัดอบรม

ช่วงที่ 2 สร้างแนวทางการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงานและครูที่ปรึกษา องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ จำนวน 132 คน

ช่วงที่ 2 ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่ง ประธานอำนวยการองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ จำนวน 3 คน รองประธานอำนวยการองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ จำนวน 2 คน ครูที่ปรึกษา 1 คน และหัวหน้างานกิจกรรมเสริมหลักสูตร 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหา

แบบสอบถามปัญหา การจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ แบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน 4 ระดับ โดยแบ่งเป็น ปัญหาด้าน การเตรียมการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมประกอบการอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ ปัญหาด้านระยะเวลาในการอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ช่วงที่ 2 การสร้างแนวทาง การจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
Rajabhat University

สรุปผล

จากผลการวิจัยทั้ง 2 ช่วง สรุปได้ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ส่วนมาก เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.40) มีอายุต่ำกว่า 20 ปี (ร้อยละ 86.36) สถานภาพสมรส/โสด (ร้อยละ 91.70) มีการศึกษาดำรงปริญญาตรี (ร้อยละ 91.67) และ มีตำแหน่งในคณะกรรมการโครงการหลัก (ร้อยละ 41.67)

2. ปัญหาการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ ด้านการเตรียมการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 โดยพบว่าปัญหาสูงสุดได้แก่ การเตรียมเนื้อหาการอบรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 รองลงมาได้แก่ การเตรียมระบบแสงเสียงและโสตทัศนูปกรณ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 ปัญหาที่น้อยที่สุดได้แก่ การเตรียมสถานที่ฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 ด้านการจัดกิจกรรมประกอบการอบรมในภาพรวม ระดับปัญหามาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 โดยพบว่าปัญหาสูงสุดได้แก่ ทิศทางและนโยบายการดำเนินกิจกรรม อกท. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 รองลงมาได้แก่ ระเบียบวิธีปฏิบัติ/เทคนิคในการดำเนินกิจกรรม อกท. มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 ปัญหาที่น้อยที่สุดได้แก่ การบริหารองค์การสู่ความสำเร็จมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 ด้านระยะเวลาในการจัดอบรมในภาพรวมระดับปัญหามากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 โดยปัญหาสูงสุดได้แก่ การจัดอบรม 1 ครั้งต่อปีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 รองลงมาได้แก่การจัดอบรมครั้งละ 7 วัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 ส่วนปัญหาที่น้อยที่สุดได้แก่ การจัดอบรม 2 ครั้งต่อปีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.19 ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่าส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ด้าน ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์น้อยเกินไป เป็นลำดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 18.94 ด้านวิทยากรควรมีการใช้สื่อและวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ เป็นลำดับที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 17.43 ด้าน สถานที่ประชุม ที่พัก ที่รับประทานอาหารควรอยู่ใกล้กัน เป็นลำดับที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 13.64

3. การสร้างแนวทาง การจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ สรุปได้ดังนี้

3.1 แนวทางด้านการเตรียมการจัดการอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร จัดหาและปรับปรุงโสตทัศนูปกรณ์/แสง-เสียง จัดหาวิทยากรจากภายนอก

3.2 แนวทางด้านการจัดกิจกรรมประกอบการอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ แบ่งกลุ่มระดมความคิดและอภิปราย แก้ไขปรับปรุงระเบียบและวิธีในการดำเนินกิจกรรม จัดหาวิทยากรที่มีความชำนาญในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

3.3 แนวทางด้านระยะเวลาในการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ จำนวนครั้งในการอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 ครั้งต่อปี (ภาคเรียนละ 1 ครั้ง) จำนวนวันในการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 7 วันต่อครั้ง

อภิปรายผล

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ ด้านการเตรียมสถานที่ฝึกอบรม การเตรียมระบบแสงเสียงและโสตทัศนูปกรณ์ การเตรียมสถานที่พัก การเตรียมสวัสดิการพยาบาล และน้ำดื่ม การเตรียมและประสานวิทยากร การเตรียมเนื้อหาการอบรม การเตรียมเอกสารประกอบการอบรม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสูงสุด สามอันดับแรก คือ การเตรียมเนื้อหาการอบรม การเตรียมระบบแสงเสียงโสตทัศนูปกรณ์ การเตรียมประสานวิทยากร ทั้งนี้เนื่องจาก เนื้อหาการอบรมที่ใช้อยู่ไม่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของแสงเดือน คงนาง(2537) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมครูที่เสนอไว้ประกอบด้วย ส่วนสำคัญคือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีดำเนินการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล การฝึกอบรม และแนวทางการใช้หลักสูตร เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการฝึกอบรม ซึ่งแบ่งเป็น ทฤษฎี หลักการ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การศึกษานอกสถานที่ วิธีการอบรมเน้นการปฏิบัติจริง การประชุมสัมมนา การบรรยาย ซึ่งจากผลวิจัยดังกล่าวสามารถที่จะนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรที่ใช้ในการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ ได้

ด้านการจัดกิจกรรมประกอบการอบรม พบว่าในภาพรวม ระดับปัญหามาก โดยปัญหาสูงสุดได้แก่ ทิศทางและแนวนโยบายการดำเนินกิจกรรม อกท. รองลงมาได้แก่ ระเบียบวิธีปฏิบัติ/เทคนิคในการดำเนินกิจกรรม อกท. ระดับปัญหามาก การจัดกลุ่มกิจกรรมสัมพันธ์ ระดับปัญหามาก และปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ การบริหารองค์การสู่ความสำเร็จ ระดับปัญหามากโดยที่ในการวางแผนการจัดอบรมจะต้องดำเนินการในลักษณะที่มีขั้นตอนและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป็นสากล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของ นัฏฐนันท์ เขจรนันท์ (2541: 151-154) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการพัฒนานุคคล ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยจะต้องดำเนินไปตามลำดับขั้นตอนและต่อเนื่อง เพื่อให้การฝึกอบรมเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่นุคคล งาน และหน่วยงานมากที่สุด ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการฝึกอบรม

สมควรที่จะได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย มีการวางแผนกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ และระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมไว้อย่างเหมาะสม เพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสัมฤทธิ์ผลตามต้องการ

ด้านระยะเวลาในการฝึกอบรม พบว่าโดยภาพรวมปัญหาระดับมาก โดยปัญหาสูงสุด ได้แก่ การจัดอบรม 1 ครั้งต่อปีมีปัญหาในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การอบรมครั้งละ 7 วัน มีปัญหาในระดับมากและปัญหาน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดอบรม 2 ครั้งต่อปี ระดับปัญหาน้อย ซึ่งระยะเวลาในการจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในธนาคารแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ ใช้เวลามากเกินไป ซึ่งระยะเวลาในการอบรมไม่ควรเกิน 3 วัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มิ่งขวัญ สาธุวงศ์ (2542) ที่วิจัยเรื่องการฝึกอบรมทางวัฒนธรรมของบริษัทนานาชาติในประเทศไทย พบว่า วิธีการอบรมมักใช้มากกว่า 2 วิธีขึ้นไป โดยใช้วิธีการบรรยายและการสนทนากลุ่ม เป็นหลักและใช้เวลาในการอบรม 2-3 วันติดต่อกันและผลงานวิจัยของ แสงเดือน คงาวัง (2537) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ชัยภูมิ ระบุว่า การฝึกอบรมใช้เวลาไม่เกิน 3 วัน

ช่วงที่ 2 การสร้างแนวทาง การจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในธนาคารแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ โดยนำปัญหาในช่วงที่ 1 มาวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางแก้ไข ด้านการเตรียมการจัดอบรม ปัญหาที่พบอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาสูงสุดตามอันดับแรก คือ ด้านการเตรียมเนื้อหาการอบรม การเตรียมแสงเสียงโสตทัศนูปกรณ์ การเตรียมและประสานวิทยากร ซึ่งสาเหตุของปัญหาดังกล่าวได้หาแนวทางแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มสามารถสรุปได้ว่า ในการเตรียมเนื้อหาการอบรมควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการอบรมให้เหมาะสมและทันสมัยโดยให้มีการสอดแทรกกิจกรรมในช่วงที่มีการบรรยายซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ แสงเดือน คงาวัง (2537) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมครูที่เสนอไว้ประกอบด้วย ส่วนที่สำคัญ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการดำเนินการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม และแนวทางการใช้หลักสูตร เนื้อหาวิชาในการฝึกอบรมแบ่งออกเป็น ทฤษฎี หลักการ และนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา และ การศึกษานอกสถานที่ การฝึกอบรมใช้เวลา 3 วัน วิธีการดำเนินการฝึกอบรมเน้นการปฏิบัติจริง ประชุมสัมมนา บรรยาย ใช้ชุดฝึกอบรม อภิปรายและศึกษานอกสถานที่ สำหรับการ

ประเมินผลการฝึกอบรมจัดให้มีการประเมินก่อนการฝึกอบรม สิ้นสุดการฝึกอบรมและติดตามผลการฝึกอบรม

ด้านกิจกรรมประกอบการอบรมปัญหาที่พบอยู่ในระดับมาก โดยปัญหาสูงสุดสามอันดับแรก คือ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินกิจกรรม ออกท. ระเบียบปฏิบัติ/เทคนิคในการดำเนินกิจกรรม ออกท. การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื้อหาในหัวข้อดังกล่าวเป็นเนื้อหาที่เป็นการอธิบายและเป็นข้อกำหนดที่แน่นอนชัดเจน จึงนำปัญหาดังกล่าวมาหาแนวทางแก้ไข โดยผู้เชี่ยวชาญด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม สรุปได้ดังนี้ ในการถ่ายทอดความรู้หรือบรรยายในเนื้อหา ดังกล่าวควรเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยการแบ่งกลุ่มเพื่อระดมความคิดและอภิปรายหรือมีส่วนร่วมในการนำเสนอความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดและทฤษฎีของ สมคิด บางโม (2543:82-84) โดยใช้วิทยากรเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้วยวิธีการบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การขุมนุมปราชญ์หรือการประชุมเชิงวิชาการ การสาธิต การสอนงาน การระดมสมอง การประชุมกลุ่มย่อย กรณีศึกษา การประชุมแบบฟอรัม เกมการบริหาร การแสดงบทบาทสมมติ การสัมมนา ทักษะศึกษา ซึ่งสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เข้าอบรม เนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ของการอบรม อาจใช้เทคนิคอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างประกอบกันก็ได้

ด้านระยะเวลาในการจัดอบรม มีปัญหาอยู่ในระดับมากโดยปัญหาสูงสุดในด้าน จำนวนครั้งในการจัดอบรม จำนวนวันในการจัดอบรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจำนวนครั้งในการจัดอบรมและจำนวนวันในการจัดอบรมยังไม่สามารถตอบสนองต่อผู้เข้าอบรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้จึงนำปัญหาดังกล่าวหาแนวทางแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญด้วยวิธีการสนทนากลุ่มสรุปได้ดังนี้ ควรมีการจัดอบรมปีละ 2 ครั้งภาคเรียนละ 1 ครั้งและอบรมครั้งละไม่เกิน 3 วัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมิ่งขวัญ สารวงษ์ (2542) ได้วิจัยเรื่อง การฝึกอบรมทางวัฒนธรรมของบริษัทนานาชาติในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า วิธีการอบรมมักใช้มากกว่า 2 วิธีขึ้นไป โดยใช้วิธีบรรยายและการสนทนากลุ่มเป็นหลักโดยส่วนใหญ่การอบรมใช้เวลาประมาณ 2-3 วัน ติดต่อกัน และงานวิจัยของแสงเดือน คงาวัง (2537) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการฝึกอบรม ด้วยวิธีการอบรมหลายรูปแบบ และการอบรมแต่ละครั้งควรอยู่ในระหว่าง 2-3 วัน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ให้มีการพัฒนาหลักสูตรในด้านเนื้อหาการอบรมโดยให้นั้เน้นการมีส่วนร่วมให้ มากขึ้นโดยใช้เทคนิคในการอบรมและสอดแทรกกิจกรรมประกอบการบรรยายและให้มีความทันสมัยของเนื้อหาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์

1.2 วิทยากรผู้ให้ความรู้ควรเป็นวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆและมี ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อและกิจกรรมประกอบการบรรยายได้อย่างดีเยี่ยม

1.3 เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการบรรยายให้ใช้อุปกรณ์สื่อหรือเครื่องมือที่มี ความทันสมัยนำเสนอได้หลากหลายรูปแบบและสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เข้าอบรมได้เป็น อย่างดี

1.4 กำหนดระยะเวลาในการจัดอบรมให้เหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมรวมถึงจำนวน ครั้งและจำนวนวันเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัด อบรม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเรื่องนี้กับสถานศึกษาอื่น

2.2 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการของ คณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระดับภาค ภาคเหนือ